

Ein cyf/Our ref MA-L/EM/0222/19

Mick Antoniwn AC
Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Caerdydd

01 Mawrth 2019

Annwyl Mick,

Rwy'n ysgrifennu atoch i dynnu eich sylw at Offeryn Statudol (OS) a osodwyd yn Senedd San Steffan, sef Rheoliadau Asesiadau Cydymffurfio (Cydnabyddiaeth Gilyddol) 2019. Mae'r OS hwn yn ymwneud ag ymadael â'r UE, ond fe'i gwneir o dan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972, ac felly nid yw o fewn cwmpas Rheol Sefydlog 30C. Felly, dyma fi'n ysgrifennu atoch yn lle gosod datganiad ysgrifenedig, yn yr ysbryd o sicrhau bod y Pwyllgor yn clywed am y datblygiadau diweddaraf.

Mae'r OS hwn yn offeryn sy'n ymwneud â diogelwch cynhyrchion ar y farchnad, sef mater a gedwir yn ôl. Fodd bynnag, mae ei gwmpas yn eang, ac mae'n berthnasol i rai cynhyrchion sydd o fewn cymhwysedd datganoledig. Nid yw Gweinidogion Cymru wedi eu dynodi i wneud rheoliadau o dan adran 2(2) ar gyfer y cynhyrchion o fewn cymhwysedd datganoledig y byddai'r OS hwn yn effeithio arnynt.

Ni fyddai'n bosibl i Weinidogion Cymru wneud y ddeddfwriaeth hon yng Nghymru, gan fod diogelwch cynhyrchion yn fater a gedwir yn ôl. Nid yw'r OS hwn yn trosglwyddo unrhyw swyddogaethau, ac nid yw ychwaith yn diwygio unrhyw systemau darparu gweithredol sy'n bodoli eisoes. Gan fod yr offeryn yn deddfu mewn maes a gedwir yn ôl, nid yw'n effeithio ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol. Ysgrifennodd Kelly Tolhurst AS, y Gweinidog dros Fusnesau Bach, Prynwyr a Chyfrifoldeb Corfforaethol, ataf fel mater o gwrteisi, gan geisio fy nghytundeb i fwrw ymlaen â'r OS hwn oherwydd ei effaith bosibl ar feysydd sydd wedi eu datganoli i Gymru. Rwyf wedi ysgrifennu'n ôl, gan gadarnhau nad oes gan Weinidogion Cymru unrhyw wrthwynebiad i'r OS hwn gael ei osod yn San Steffan.

Bydd yr offeryn yn darparu cydnabyddiaeth ddiamwys, o fewn deddfwriaeth y DU, o ddilysrwydd asesiadau cydymffurfio (ar gyfer cymeradwyo diogelwch cynhyrchion) a gynhelir yn unol â rheoliadau'r UE. Dyma asesiadau a gynhelir gan gyrff mewn trydydd gwledydd sy'n rhan o Gytundeb Cydnabyddiaeth Gilyddol, neu gytundeb masnach sy'n cynnwys darpariaethau ar gyfer asesiadau cydymffurfio (y cyfeirir atynt yn eu crynswth fel Cytundebau), gyda'r Undeb Ewropeaidd. Awstralia, Seland Newydd, Canada, yr Unol Daleithiau, Japan, y Swistir, Twrci, De Korea, ac Israel yw'r gwledydd sydd â chytundebau o dan y mesur hwn.

Diben y deddfwriaeth ar gyfer diogelwch cynhyrchion yw sicrhau bod y cynhyrchion sydd ar gael ar y farchnad yn ddiogel a'u bod yn cydymffurfio. I'r perwyl hwn, mae deddfwriaeth y DU yn gosod rhwymedigaethau ar weithredwyr economaidd ym mhob cymal o'r gadwyn gyflenwi (gwneuthurwyr, y rheini sy'n mewnforio, dosbarthwyr, a chynrychiolwyr awdurdodedig). Y prif rwymedigaethau yw bod angen i gynhyrchion fod yn ddiogel neu'n gywir, gan fodloni gofynion penodol. Weithiau, mae gofyniad bod cynhyrchion yn cael eu hasesu (sef asesiadau cydymffurfio) i ddangos eu bod yn cydymffurfio â'r rheoliadau perthnasol, cyn cael eu rhoi ar y farchnad. Os canfyddir nad yw cynnyrch yn ddiogel neu nad yw'n cydymffurfio mewn ffordd arall, bydd yn rhaid cymryd camau i unioni hynny, ac yn y pen draw gellir gorfodi ei fod yn cael ei dynnu oddi ar y farchnad.

Yn achos deddfwriaeth sy'n berthnasol i gynhyrchion penodol, mae deddfwriaeth y DU yn dilyn fframwaith sydd wedi ei ddatblygu ar lefel yr UE a'i defnyddio, gydag addasiadau, mewn llawer o feysydd cynnyrch. Bydd yr OS yn rhan o'r gwaith o gynnal y fframwaith hwnnw ar ôl inni ymadael â'r UE, a hynny fel mesur dros dro hyd nes y bydd mesurau mwy parhaol yn cael eu rhoi ar waith gyda'r trydydd gwledydd dan sylw.

Er mwyn lleihau unrhyw anhwylystod posibl i fusnesau a phrynwyr, mae Llywodraeth y DU wedi penderfynu mabwysiadu dull gweithredu sy'n sicrhau parhad ar gyfer cynhyrchion sy'n bodloni rheoliadau'r UE, os byddwn yn ymadael heb gytundeb. Mae hynny'n golygu y bydd y DU yn parhau i dderbyn cynhyrchion sydd wedi eu gwneud a'u hasesu gan gyrff yn yr UE, yn unol â rheoliadau'r UE, am gyfnod penodol. Mae'r OS yn dweud y dylid trin canlyniadau asesiadau cydymffurfio, a gynhelir gan gyrff y mae'r Cytundebau'n berthnasol iddynt, fel pe baent yn ganlyniadau sydd wedi eu cael gan un o gyrff yr UE. Bydd hyn yn sicrhau bod y dull gweithredu sy'n sicrhau parhad, a ddisgrifir uchod, hefyd yn berthnasol i asesiadau cydymffurfio a gynhelir gan gyrff trydydd gwledydd penodol, os byddwn yn ymadael heb gytundeb. Bydd hyn yn golygu bod cynhyrchion sy'n dilyn y broses hon yn cael eu cydnabod fel rhai dilys y ceir eu gwerthu ar y farchnad yn y DU. Bydd yr OS hwn hefyd yn cydnabod Cynrychiolwyr Awdurdodedig, sy'n bodoli eisoes (endidau cyfreithiol sy'n cyflawni swyddogaethau statudol penodol ar ran gwneuthurwyr), sydd wedi eu lleoli yn y Swistir a Thwrci, lle mae'r Cytundebau perthnasol yn caniatáu ar gyfer hynny.

Heb yr offeryn hwn, gallai fod ansicrwydd cyfreithiol i'r trydydd gwledydd hyn, a allai olygu y bydd lleihad yn y cyflenwadau cynhyrchion sy'n dod i'r DU o'r gwledydd hyn. Gallai sefyllfa fodoli felly lle y byddai lleihad yn y cyflenwad o fioladdwyr gael effaith andwyol ar y diwydiant ffermio yng Nghymru. Gallai lleihad yn y cyflenwad o gynhyrchion gwaed hefyd gael effaith negyddol ar iechyd a llesiant unigolion sy'n dibynnu ar y cynhyrchion hynny, yn ogystal â chynyddu'r costau i wasanaethau iechyd yng Nghymru. Byddai methu â gwneud yr OS hwn erbyn diwrnod ymadael â'r UE fod yn anfanteisiol i ddinasyddion Cymru. Mae'r offeryn yn gydnaws â pholisïau Llywodraeth Cymru ar gyfer sicrhau parhad wedi'r diwrnod hwnnw.

Yn gywir,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. E. Morgan'.

Eluned Morgan AC/AM

Gweinidog y Gymraeg a Chysylltiadau Rhyngwladol

Minister for International Relations and the Welsh Language